Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescă. Manuscripte nu se retrimită!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta“ ese în fiecare di
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 115. Brașovŭ, Joi 24 Maiu (5 Iunie) 1890.

Brașovŭ, 23 Maiu st. v.

Patrioții noștri privilegiațĭ șĭ-au mâncatŭ omenia, ca Țiganulŭ biserica.

Odinióră, când națiunile și statele europene priveau întrênșii numai nisce sincerĭ luptătorĭ pentru libertate și constituționalismŭ, ei erau întâmpinațĭ cu căldură pretutindenĭ și emigranții ungurĭ au sĕ mulțuméscă succesele lorŭ în străinătate numai acestei împrejurărĭ.

In cei douĕdecĭ și mai bine de anĭ însĕ, de când acești patrioțĭ ungurĭ au ajunsŭ a conduce ei înșișĭ destinele statului ungarŭ, și de când și lumea din afară i-a vĕdutŭ la lucru, a dispărutŭ ca o cétă mândra aureolă, ce-i încunjura, și multŭ lăudatulŭ liberalismŭ ungurescŭ s'a deochiatŭ cumplitŭ.

Acum nicĭ chiar Prusienii, cumetriĭ aliațĭ ai monarchiei nóstre, cărora bărbații de statŭ ungurĭ, ca Andrassy, Tisza ș. a. le-au adusŭ cele mai marĭ servicii, nu mai suntŭ încântațĭ de patrioții privilegiați ungurĭ și au dovedit'o tocmai în dilele aceste într'unŭ modŭ destulŭ de bătătorŭ la ochĭ.

„Reuniunea scriitorilorŭ și artiștilorŭ ungurĭ“ a hotărîtŭ ca în véra anului curentŭ sĕ facă o escursiune la Berlinŭ. Arangiatorii făcură mare reclamă, anunțară planulŭ lorŭ reuniunei maghiare din Berlinŭ și scriseră literatului berlinezŭ Paul Lindau, că „vinŭ Ungurii“. Ei s'au așteptatŭ fără îndoială, că la vestea acésta întregŭ Berlinulŭ se va ridica în picióre și va primi, va conduce și va sĕrbători cu deosebită pompă pe literații și artiștii ungurĭ ca pe nisce frațĭ și aliațĭ ai națiunei germane.

Dér s'au înșelatŭ.

Berlinesii nu numai că n'au arătatŭ nicĭ unŭ semnŭ de bucuriă și însuflețire, ci foi de frunte ca „Kreuzzeitung“ și „Volkszeitung“ și-au ridicatŭ vocea chiar în contra unei primirĭ festive a turiștilorŭ ungurĭ.

Intr'unŭ articulŭ fulminantŭ diarulŭ conservatorŭ „Kreuzzeitung“ dice, că o primire festivă oficială a turiștilorŭ ungurĭ nu se póte unì cu demnitatea poporului germanŭ, deóre-ce prin acésta Berlinesii arŭ aproba numai mĕsurile tiranice, ce s'au luatŭ în Ungaria în contra limbei germane.

Nu mai puținŭ înflăcăratŭ scrie fóia democratică din Berlin, „Volkszeitung“, dicêndŭ între altele, că poporațiunea Berlinului nu se va înjosi de a saluta în modŭ festivŭ pe representanții unui poporŭ, care, pe lângă despotismulŭ Țarului, este celŭ mai aprigŭ prigonitorŭ și asupritorŭ alŭ culterei germane.

Articulii vehemențĭ ai acestorŭ foi au făcutŭ multă sensațiă în Berlinŭ și în Peșta și au provocatŭ o discusiune a raporturilorŭ internaționale între Germanĭ și Maghiarĭ.

Foile unguresci, vĕdêndŭ reaua impresiune, ce a făcut'o în Berlinŭ, reclama arangiatorilorŭ escursiunei plănuite, s'au grăbitŭ de a da scriitorilorŭ și artiștilorŭ ungurĭ sfatulŭ, ca sĕ renunțe la escursiune, séu sĕ mérgă la Berlinŭ numai ca persóne private, fără de a mai face alaiu în numele „națiunei“, căcĭ potŭ fi espușĭ la marĭ neplăcerĭ.

Intr'aceea unele foi guvernamentale din Berlinŭ, conduse de considerațiunĭ de oportunitate, s'au încercatŭ de a mulcomì opinia publică, dicêndŭ, cu diplomațiă prusécă, că certele naționalitățilorŭ din Ungaria nu-ĭ privescŭ pe Germanĭ, ci ei vorŭ primì pe turiștii ungurĭ amicabilŭ, ca pe nisce cetățenĭ ai unei monarchii aliate.

Ba una din aceste foi „Börsencourier“, vrêndŭ a mai potoli discusiunea înfocată, merge până a se încerca sĕ escuse încâtva zelulŭ de maghiarisare, ce se manifestă în Ungaria, dicêndŭ că și alte state pĕcătuiescŭ în acéstă privință vrêndŭ sĕ se reformeze pe basă națională; dér că acésta nu póte împedeca pe locuitorii Berlinului de a primi pe óspeții în modŭ amicabilŭ.

Rĕu serviciu a făcutŭ „Börsencourier“ patrioțilorŭ ungurĭ dela putere, căcĭ vrêndŭ sĕ-i apere, i-a cufundatŭ și mai multŭ, recunoscêndŭ, că în adevĕrŭ nedreptățescŭ naționalitățile nemaghiare și vorŭ sĕ le maghiariseze.

Discusiunea acésta, ce s'a încinsŭ în pressa germană, este fatală pentru Ungurii dela putere și constatările, ce s'au făcutŭ în urma ei în fața opiniunei publice europene, îi lovescŭ mai gravŭ, decâtŭ décă arŭ fi perdutŭ o bătăliă.

Inzadarŭ ne spune acum biroulŭ telegraficŭ unguresc, că articolulŭ din „Kreuzzeitung“ ar fi produsŭ în Germania numai indignațiune, înzadarŭ gazetarii evrei dela „Pester Lloyd“ îșĭ dau silința a convinge lumea, că Germanii din Ungaria n'au nicĭ o plângere și că și Sașii ardelenĭ, carĭ se totŭ tânguescŭ, acuma nu mai au nicĭ o durere, ér deputații lorŭ mergŭ cu guvernulŭ, — ceea ce însĕ organulŭ națiunalŭ săsescŭ din Sibiiu o négă; înzadarŭ suntŭ tóte, căcĭ ceea ce s'a făcutŭ nu se mai póte desface. S'a constatatŭ în fața Europei, că Ungurii dela putere asuprescŭ popórele din statulŭ ungarŭ, unde pe lângă Germanĭ se mai află și alte popóre și că de aceea nu merită a fi întêmpinațĭ cu simpatiă nicĭ de cătră poporulŭ germanŭ, aliatulŭ celŭ mai mai apropiatŭ alŭ monarchiei austro-ungare.

Bine ar fi décă patrioții privilegiațĭ ungurĭ ar trage de aicĭ mai multă învĕțătură, decâtŭ a nu merge la Berlinŭ, séu a merge fără kalpak și pintenĭ; bine ar fi décă s'ar gândi, că suntŭ o națiune mică fără legătură de sânge și de cultură și că numai prin bunulŭ nume și prin dreptate se potŭ susținé pentru durată!

DIN AFARĂ.

Nihiliștii din Parisŭ, Francia și Rusia.

Guvernulŭ rusescŭ a luatŭ cu multă satisfacțiă la cunoscință atitudinea guvernului francesŭ în afacerea cu nihiliștii prinșĭ în Parisŭ. Imprejurarea acésta dă prilejŭ pressei streine a deduce o apropiere și mai vĕdită între Francia și Rusia, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că guvernului germanŭ nu i-a succesŭ până acum a converti pe nicĭ una dintre cele două marĭ puterĭ pentru tripla alianță. In dilele trecute se lățise vestea, că guvernulŭ rusescŭ șĭ-a esprimatŭ recunoscința și mulțămita sa față cu guvernulŭ francesŭ chiar și pe cale oficiósă, lucru despre care se susține, că în Parisŭ nu s'ar sci nimicŭ. Unele diare, cărora apropierea dintre Francia și Rusia nu le convine, susținŭ că ministrulŭ *Constans* nicĭ n'ar primi mulțămitele guvernului rusescŭ, fiindcă elŭ n'a făcutŭ pașii necesarĭ de dragulŭ Rusiei, ci în interesul siguranței și liniștei interne a Franciei.

De altă parte se susține, că guvernulŭ francesŭ nu va estrada Rusiei pe Rușii nihiliștĭ, cum o pretindŭ acésta câte-va foi rusescĭ ultraiste. Chiar și până acuma a pusŭ pe mulțĭ dintre ei în libertate, și procesulŭ ce se va intenta unora, se va face sub titlulŭ că s'au aflatŭ la ei materii esplosive, ér în casŭ de condamnare, ei vorŭ fi pedepsițĭ cu isgonire peste graniță, ér nu estradațĭ Rusiei.

După o telegramă mai nouă din Genf, se dice că studenții nihiliștĭ plănuiseră unŭ atentatŭ în contra vieții Țaru-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(9)

Paulŭ Sudram.

Novelă, de *H. Tharau*, trad. lib. de Julia.

Elŭ începù:

„Ceea ce m'a determinatŭ, sĕ-țĭ facŭ astădĭ împĕrtășirile, ce era sĕ ți-le facŭ numai la a optspredecea ta onomastică, suntŭ lucrurile, care tu le vei audi în decursulŭ povestirei mele. Forța împrejurărilorŭ, orĭ sĕ dicemŭ mai bine, dispozițiunea dumnedeéscă, mĕ silesce și-mĭ impune s'o facŭ acésta.

„Tu adese-orĭ m'ai întrebatŭ despre mamă-ta, Margareta, și'țĭ era așa și ție ca și mie unŭ lucru durerosŭ și greu, că nu ți-am povestitŭ mai multe despre dênsa, decâtŭ că a suferitŭ multŭ, a muritŭ tînĕră, și cĕ celŭ puținŭ esteriorulŭ tĕu este imaginea viă a ei.

„După acéstă neperfectă schiță potŭ lăsa se urmeze întregulŭ tablou alŭ vieții ei, deși propria-mĭ dorință e de a mĕ esprima câtŭ se póte de scurtŭ. Eu ți-am numitŭ deja miculŭ orașŭ de provinciă, în care mamă-ta și eu ne-amŭ născutŭ. Părinții noștri erau amploiațĭ superiorĭ și amicĭ vechĭ, și ei se bucurau, că asemenĭ sentimente de amicițiă se deșteptă și în copiiĭ lorŭ. Noi puținĭ anĭ amŭ fostŭ despărțițĭ de olaltă și fiind-că ea îșĭ perduse mama de timpuriu și noi amêndoi nu aveamŭ alțĭ frațĭ, se înțelege de sine, că eramŭ avisațĭ unulŭ la altulŭ. Noi aveamŭ împreună óre de instrucțiune, și în timpŭ liberŭ eramŭ nedespărțițĭ. Nu'mĭ aducŭ aminte sĕ ne fi certatŭ vreo-dată, pentru-că eu aveamŭ unŭ simțĕmêntŭ înăscutŭ de datorință cavaleréscă, și damŭ totdéuna dreptulŭ micei mele companione de jocŭ, ceea ce firesce, că pentru desvoltarea caracterului ei era unŭ lucru nefavorabilŭ. Așa, fără de a sci eu, îi însușii copilei egoismulŭ și caprițiulŭ, carĭ ajutară la punerea fundamentului nenorocirei ei și a mele.

„Părinții noștri nu observară acésta, ci diceau numai, că eu cu îngăduirea mea învĕțŭ la deprinderĭ rele pe Margareta, însĕ eu totdéuna uitamŭ avertismentele lorŭ înțelepte, și cedamŭ pururea micei copile.

„Eu, care încă de copilŭ aveamŭ o deosebită aplicare către sentimentulŭ de dreptate, simțiamŭ adese spiritulŭ aspru de domnire a micei mele tirane.

„Cu tóte astea ea îmĭ făcea impresia unei ființe atâtŭ de fermecătóre, ea scia așa de blândŭ și dulce a se linguși, încâtŭ pe sĕlbaticulŭ băiatŭ totdéuna îlŭ supunea. Ajunserămŭ până acolo, încâtŭ eu eram singurulŭ, care o înțelegeamŭ pe deplinŭ și corectŭ și cu tóte deprinderile ei mi-se impunea. Natura ei era o amestecătură caracteristică de bunĕtate și de caprițiĭ. Eu singurŭ îi cunosceamŭ părțile ei cele bune, precum, la tótă întêmplarea, și cele mai slabe. Eu sciamŭ, ce caldă era inima ei și câtŭ era de încredută în cine iubia, ér eu eram mândru, că în iubirea mea posedam cheia acestei rare amestecăturĭ de caracterŭ.

„Deși talentulŭ meu de sculptorŭ, ce se desvoltase încă de timpuriu, îmĭ da pe lângă regulatele óre de școlă, ocupațiunĭ destule, totușĭ Margareta îmĭ da cu o perseveranță neobosită mii de ocupațiunĭ și impacieta copilă nu se simția nicĭ-când osteunită în a-mĭ servi óre întregĭ în deosebitele stadii și posiții de modelŭ. Frumósa și plăcuta ei față reapare decĭ în tóte studiile mele din junețe și deși schimbată și aplicată în deosebite forme, ea totușĭ străbate ca unŭ firŭ roșu prin tóte operele mele. Era caracteristicŭ, că tocmai cu o astfelŭ de ocasiă, când amabilitatea Margaretei cu deosebire ajungea la valóre, întâiașĭ-dată am fostŭ impacientŭ și respingĕtorŭ față de dênsa. Ea avea adecă totdéuna o atragere cătră pasiunea de a se împodobì cu totŭ felulŭ de ornamente fantastice, și voia ca și eu sĕ o admirŭ și sĕ o reproducŭ întocmai. Eu însĕ uram totŭ ce nu era adevĕrŭ, și esageram acestŭ simțĕmêntŭ, așa încâtŭ pretutindenĭ unde mi-se presenta îlŭ urmăriam hotărîtŭ. Așa și aicĭ. Odată pentru totdéuna constataiu o antipatiă viă în potrivă la tóte scenăriile teatrale, și am trasŭ cruce peste tóte, câte nu se uniau cu regulile stricte ale clasicității.

„Ceea ce o îndemna la înclinațiunile ei fantastice și aventurióse, era în timpulŭ acesta o amicițiă școlară cu fiica unui renumitŭ teatralistŭ. Părinții noștri nu se prea bucurau, că o fată din asemenea casă este amica Margaretei.

„Ce se ține de mine, eu mĕ simțiam ofensatŭ personalŭ de alegerea ei. Indată ce-șĭ câștigă o pretină, lucrulŭ 'mĭ era nesuferibilŭ, căcĭ până acum eu eram uniculŭ tovarĕșŭ alŭ ei și împrejurarea, că amica sa era fiica unui teatralistŭ,

lui şi că în timpulŭ din urmă au sositŭ în Parisŭ mulţime de materii esplosive, care pregătite fiindŭ avéu sĕ fiă întroduse prin contrabandă în Rusia.

„Times“ şi condamnarea lui Paniţa.

Vorbindŭ de condamnarea lui Paniţa şi de Bulgaria, fóia englesă „Times“ dice între altele, că décă li-ar fi succesŭ revoluţionarilorŭ a face atentatulŭ, atuncĭ în Bulgaria ar fi urmatŭ o ruină naţională ireparabilă şi ţéra, probabilŭ că după o mare vĕrsare de sânge s'ar fi prefăcutŭ în provinciă ruséscă. Urméză decĭ, că Paniţa este vrednicŭ de pedépsa dictată. Recomandarea graţiărei se póte dice, că îşĭ are basa în împrejurarea, că acusatulŭ era odinióră bunŭ patriotŭ şi bunŭ militarŭ. Dér cu câtŭ mai înaltŭ îi era rangulŭ şi serviciile făcute, cu atâtŭ mai mare îi este şi pĕcatulŭ. De sigurŭ acestea i-le va dice Stambulov principelui Ferdinand, când acesta îlŭ va întreba privitorŭ la schimbarea pedepsei. Unŭ statŭ, care este în posiţia Bulgariei, este datorŭ sĕ dea o bună lecţiune lui Paniţa chiar în interesulŭ susţinerei sale. Cu tóte acestea e probabilŭ, că principele Ferdinand se va înfiora de vĕrsare de sânge chiar şi cu risiculŭ de-a încuragia prin acésta revoluţia....

Socialiştii din Germania şi Bismarck.

O telegramă din Parisŭ comunică convorbirea ce-a avut'o *Judet*, unŭ Francesŭ, cu *Liebnecht,* mare protectorŭ alŭ socialiştilorŭ din Germania, care i-a luat în apĕrare faţă cu învinuirile, că socialiştii ar voi revoluţiă. Socialiştii, dise Liebnecht, ce-i dreptŭ, ar puté face o mişcare revoluţionară, dér miliţia i-ar sdrobi. Succesulŭ atêrnă dela propagandă. Vorbindŭ de Bismarck, Liebnecht i-a acusatŭ pe agenţii lui cu aceea, că au produs nelinişte în ţéră, dér Bismarck, capulŭ lorŭ, este acum învinsŭ. Elŭ a voitŭ sĕ monopoliseze întréga putere pentru elŭ şi pentru familia sa. . . . Impĕratulŭ Wilhelm deja de 18 lunĭ a voitŭ sĕ se scape de elŭ şi a călĕtoritŭ atâta, numai ca sĕ se scape de creaturile, cu carĭ l'a încunjuratŭ Bismarck. Liebnecht a disŭ, că *unitatea Germaniei încă nu este îndeplinită, căcĭ Germanĭ mai suntŭ* şi în Austria etc.

Socialiştii, continuă elŭ, n'au voitŭ sĕ scie nimicŭ despre Germania lui Bismarck, nicĭ de militarismŭ nu vorŭ sĕ scie nimicŭ. Germania nu póte sĕ fiă solia păcii decâtŭ numai c'o miliţiă ca a Elveţiei. După Liebnecht, Alsaţia şi Lorena ar fi sĕ se alăture Elveţiei, formândŭ douĕ cantóne nouĕ, ér décă acésta e imposibilŭ, atuncĭ Alsaţienii numai atuncĭ vorŭ fi liberĭ, când Francia şi Germania vorŭ fi douĕ republicĭ federale. Liebnecht dise, că între Francesĭ şi Germanĭ nu esistă ură, ci numai legăturile esistente dintre Francia şi Rusia opresce pe cea dintâiu a se apropia de Germania... Faţă cu Francia de câteva lunĭ încóce pressa semioficiósă nu mai e provocătóre, şi partidele, carĭ trăiau în duşmăniă pe timpulŭ lui Bismarck, adĭ cércă totŭ posibilulŭ sĕ facă o împăcare. Impĕratulŭ Wilhelm e încă o mare enigmă, dér totuşĭ în elŭ se póte afla sentimentulŭ propriei onorĭ. Mai înainte şi elŭ se gândia la rĕsboiu, dér când a vĕdutŭ, că acésta e imposibilŭ şi că naţiunea nu'lŭ va urma pe calea acésta, şĭ-a schimbatŭ drumulŭ. Elŭ cu iuţéla lui obicĭnuită a creatŭ cestiunea socialistă. Prin ordinaţiunile sale elŭ a făcutŭ fórte multŭ, a făcutŭ marĭ servicii ideilorŭ socialiste. Décă va merge pe calea acésta, mare viitorŭ îlŭ aştéptă.

SCIRILE DILEI.

O nouă ordinaţiune a lui Csaky. Ministrulŭ de culte şi instrucţiune a adresatŭ comisiunilorŭ administrative comitatense o ordinaţiune, în care se dice, că institutele acelea de învĕţământŭ, carĭ nu corĕspundŭ pe deplinŭ tuturorŭ condiţiunilorŭ recerute dela scólele de statŭ şi comunale, *îşĭ pierdŭ numai decâtŭ dreptulŭ de publicitate* şi nu suntŭ îndreptăţite a da testimonii valabile. Décă s'ar ivi casurĭ de acestea, atuncĭ comitetulŭ administrativŭ şi consiliulŭ comunalŭ sĕ facă numai decâtŭ arătare amĕnunţită. Ministrulŭ a mai ordinatŭ inspectorilorŭ scolarĭ *sĕ esercite cea mai strictă inspecţiă şi sĕ îngrijéscă,* că décă unŭ astfelŭ de institutŭ n'are încă dreptŭ de publicitate, séu l'a perdutŭ, sĕ nu pótă da mai multŭ testimonii valabile de statŭ.

***

Afacerea Congruei. Cetimŭ în „Egyetértés“: Comisiunea în afacerea congruei va începe desbaterile în 4 Iunie n. avêndŭ de basă lucrarea raportorului Boncz Ferencz. Proiectulŭ raportorului designéză optŭ isvóre pentru provederea parochilorŭ rĕu plătiţĭ: 1) patronagiulŭ, 2) credincioşii, 3) comunele, 4) averea bisericéscă, 5) subvenţiunea statului, 6) fundaţiunile esistente, carĭ se vorŭ face una şi se vorŭ administra la olaltă, 7) venitele parochiale şi 8) venitele designate séu carĭ se vorŭ designa spre scopulŭ acesta. Din venitele anuale, ce le vorŭ aduce aceste isvóre, se va forma fondulŭ congruei, care unindu-se într'una în visteria statului se va administra de unŭ directoriu mixtŭ de 11 membri sub preşedinţa primatelui séu a celui mai bĕtrânŭ dintre metropoliţĭ. Membrii directoriului ar fi: câte-unŭ încredinţatŭ alŭ ministeriului de culte şi alŭ ministeriului de interne, 3 delegaţĭ ai corpului episcopescŭ, 1 directorŭ alŭ fundaţiunei comune, 3 preoţĭ şi 1 controlorŭ.

***

Esamenele de maturitate la gimnasiile de sub inspecţiunea ministerială din cerculŭ de învĕţământŭ alŭ Cluşului, se vorŭ face sub preşedinţa inspectorelui supremŭ Dr. Erödi Bela: la gimnasiulŭ gr. cat. din Năsĕudŭ în 6 Iuniu; la celŭ rom. cat. din Alba-Iulia în 12, 13 şi 14 Iuniu; la gimnasiulŭ gr. cat. din Blaşiu în 16 şi 17 Iuniu. Comisarŭ ministerialŭ la esamenele de maturitate din Blaşiu şi Năséudŭ va fi Dr. Abt Antal, profesorŭ de universitate în Cluşiu.

***

Premii literare. Comitetulŭ pentru participarea României la esposiţia din Parisŭ s'a întrunitŭ la Bucurescĭ pentru a decide modulŭ întrebuinţărei sumei de 65 mii lei, ce au rĕmasŭ disponibilĭ, în urma cheltuelilorŭ ce s'au făcutŭ pentru esposiţia română la Parisŭ. După óre-care discuţii s'a admisŭ, ca 3000 lei sĕ fiă daţĭ pentru publicarea unei scrierĭ asupra esposiţiunei române la Parisŭ şi 5000 lei, ca premiu pentru cea mai bună lucrare ce va apăré, în timpŭ de 2 anĭ de aci înainte, asupra istoriei române contimporane dela 1821—1890. In ceea ce privesce restulŭ de 50,000 lei nu s'a pututŭ lua nicĭ o decisiune, de óre-ce au fostŭ divergenţe de opiniunĭ între membrii comitetului; unii au propusŭ, ca acéstă sumă sĕ se dea Ateneului, pentru formarea unei bibliotecĭ moderne, ér alţii au susţinutŭ, ca suma sĕ se întrebuinţeze ca premii anuale pentru lucrărĭ artistice şi industriale.

***

Societatea sciinţifică literară „Archiva“ din Iaşĭ, încheiândŭ alŭ doilea anŭ alŭ esistenţei sale, a hotărîtŭ, că: 1) In séra de Sâmbătă 26 Maiu v., va fi o şedinţă plenară, când se vorŭ ceti mai multe lucrărĭ importante. Şedinţa se va ţiné în cancelaria universităţii. 2) In diua de Duminecă, 27 Maiu, va fi a doua şedinţă plenară, la care este învitată, pe lângă membrii societăţei, şi tótă lumea iubitóre de cultură. Acéstă şedinţă se va ţiné în sala cea mare a universităţii şi se va deschide prin o dare de sémă despre starea societăţii, ce se va face de d-lŭ preşedinte Gr. Cobalcescu; apoi o dare de sémă despre lucrările societăţii de către d-lŭ secretarŭ generalŭ Gr. C. Buţureanu şi apoi se va da cuvêntulŭ d-lui Alex. Xenopolŭ, care va vorbi despre „importanţa principiului associaţiunei în desvoltarea scienţifică şi literară.“ 3) Totŭ în aceeaşĭ di la órele 2 p. m. toţĭ membrii societăţii se vorŭ aduna în sala şedinţelorŭ societăţii, localulŭ universităţii, de unde vorŭ pleca cu trăsurĭ şi anume spre a cerceta monumentele istorice Cetăţuia şi Galata, apoi tĕrêmulŭ dela tunelulŭ ce se sapă la Bordea, pentru calea ferată Iaşĭ-Văslui.

***

Birtulŭ lăutarilorŭ românĭ la Parisŭ. După cum ne spune „L'Europe“ din Parisŭ, lăutarii românĭ, carĭ atâtŭ de multŭ au escelatŭ în restauraţiunile dela esposiţiunea din anulŭ trecutŭ la Parisŭ, au deschisŭ unŭ birtŭ pe bulevardulŭ Montmartre Nr. 14, în care se producŭ cu cântările lorŭ, atâtŭ de plăcute Parisienilorŭ. Étă ce dice numitulŭ diarŭ: Mare norocŭ este pentru Parisienĭ presenţa escelenţilorŭ musicanţĭ, carĭ compuseră acea orchestră atâtŭ de multe-orĭ aplaudată a vestiţilorŭ lăutarĭ românĭ şi rivalilorŭ norocoşĭ ai ţiganilorŭ maghiarĭ, şi carĭ se potŭ audi pe bulevardulŭ Montmartre 14. Ei au instalatŭ unŭ birtŭ românŭ de unŭ aspectŭ fórte reuşitŭ, care permite fără ostenélă şi fără cheltuelĭ a face o călĕtoriă prin ţĕrile Balcanice. Aci aflămŭ pe Dinicu, şefulŭ dibaciu alŭ orchestrei, pe I. Crăciunescu distinsŭ cu primulŭ premiu la esposiţiunea universală, care cânta pe fluerulŭ lui Panŭ (naiulŭ) astfelŭ, încâtŭ făcea de ruşine pe regele Mydas şi-lŭ credeai revenitŭ pe acestŭ pămêntŭ; Burlanŭ, dela conservatorulŭ de musică din Bucurescĭ, compositorŭ renumitŭ, Florea Sache cimbalistŭ şi mulţĭ alţĭ instrumentiştĭ ai acestei orchestre răpitóre, cu care vomŭ avé fericirea a-le reînoì cunosciinţa. — Claudine de Villers.

***

Renunţare la moştenirea tronului. Cetimŭ în „B. C.“ că deşi archiducesa Maria Valeria se căsĕtoresce cu unŭ membru din o familiă domnitóre, totuşĭ ea după o hotărîre preînaltă trebue sĕ renunţe la drepturile moştenirei tronului. Actulŭ sĕrbătorescŭ alŭ renunţărei archiducesei se va întêmpla în presenţa Maiestăţii sale la 16 Iuniu n. în Viena.

***

Focŭ. Sâmbăta trecută a arsŭ locuinţa birtaşului şi prăvăliaşului Kulhavi din Gacĭmaier, în Bluména. Kulhavi se dusese'n pimniţă cu luminarea sĕ scótă petroleu. Acesta se aprinse, dela elŭ şi o bute cu spirtŭ şi astfelŭ foculŭ a luatŭ dimensiunĭ pĕtrundêndŭ în odăi şi de aci întindêndu-se asupra întregei case. Kolhavi suferì arsurĭ atâtŭ de grave, încâtŭ nu se crede că va scăpa.

Feriţi-vĕ d'a umbla cu focŭ prin apropierea petroleului şi spirtului.

DIN DIETA BOEMĂ.

In 18 (30) Maiu au începutŭ în dieta boemă desbaterile asupra proiectelorŭ privitóre la esecutarea pactului de împăciuire între Cehii şi Germanii boemĭ. In cercurile deputaţilorŭ era mare ferbere, înaintea edificiului dietei se adu-

---

mi-se părea aprópe ca şi o crimă. Ea îmĭ declarà pe faţă, că prevederile mele le află ridicule şi monotone şi că la tótă întêmplarea nu se va lăsa de pretina ei. Când înse observa, că prin asemenea espresiunĭ mĕ ofenséză, atuncĭ nu se odihnia până când nu mĕ împăca cu asigurărĭ linguşitóre, şi era în stare ca pentru unŭ timpŭ îndelungatŭ sĕ-şĭ părăséscă prietina până ce credea, că am uitatŭ motivulŭ vrajbei. Astfelŭ se apropià timpulŭ, în care întâia óră trebuì sĕ părăsescŭ casa părintéscă, pentru ca în capitala acésta la măestrii renumiţĭ sĕ'mĭ cultivezŭ arta mai departe.

„Despărţirea de ai mei îmĭ era unŭ nimicŭ în asemĕnare cu despărţirea de Margareta. Ea insaşĭ nu-şĭ putù reţiné durerea şi-mĭ declarà, că nu póte trăì fără de mine. Şi totuşĭ ea trebuia sĕ supórte acéstă durere, ér reîntórcerea mea în timpulŭ feriilorŭ era totdéuna punctulŭ strălucitorŭ alŭ presentului. In decursulŭ sĕptĕmânilorŭ, în carĭ eram acasă, Margareta mi-se devota esclusivŭ mie; ea nu mai avea grijă de rivala mea, cum mĕ îndatinasem a numi pe amica ei, şi fiindcă Margareta abia o mai amintea une-orĭ, le credui amiciţia stinsă de totŭ. După-ce perfecţionarea mea aşa dicêndŭ era sĕvîrşită şi serviţiulŭ de arme mi-l'am făcutŭ, tata, la sfaturile profesorilorŭ mei şi la propriulŭ meu îndemnŭ, se hotărî a mĕ lăsa încă pe vre-o câţĭva anĭ în Italia spre a mĕ perfecţiona încă şi mai multŭ. Prospectele de unŭ viitorŭ strălucitŭ m'ar fi fericitŭ pe deplinŭ, de nu m'ar fi apĕsatŭ despărţirea de Margareta, dér în fine am ajunsŭ eu însu'mĭ la convingerea, că acéstă despărţire trecĕtóre e o necesitate şi m'am supusŭ hotărîrei nestrămutate a tatălui meu, cum fiă-care ar fi făcut'o în loculŭ meu, décă ar fi mai avutŭ şi altă ţîntă şi altŭ scopŭ în viéţă, afară de acela de a se conforma înclinaţiunilorŭ inimei sale. Margareta însĕ era necumpĕtată, când era vorba de o îndelungată absenţă a mea.

„Dorinţa părinţilorŭ mei era, ca încă înainte de plecarea mea sĕ ne încredinţămŭ. Noi încă de multŭ furămŭ destinaţĭ unulŭ pentru altulŭ, şi celŭ puţinŭ ce se atingea de mine, eu nicĭ-odată, nicĭ măcarŭ cu unŭ cugetŭ, n'aşĭ fi rănitŭ posibilitatea unirei nóstre.

„Décă n'aşĭ fi fostŭ eu celŭ ce eram, trebuia sĕ-mĭ bată la ochĭ, câtŭ de caracteristică era fiinţa Margaretei în diua încredinţărei nóstre. Dênsa nu se înveselia de locŭ, ochii ei înotau în lacrimĭ şi mĕ ruga de repeţite-orĭ sĕ nu mĕ ducŭ, orĭ décă mergŭ s'o iau şi pe ea cu mine. Ea mĕ duse cu vorbele ei până acolo, încâtŭ luaiu pe tatălŭ meu la o parte şi'i diseiu, că n'ar fi óre mai bine, când nĭ-ar concede acuma căsĕtoria, aşa, ca sĕ nu mai trebuiască sĕ ne despărţimŭ? Rugarea mea însĕ a refusat'o cu cea mai mare hotărîre. Tata era deplinŭ convinsŭ, că din studiulŭ meu nicĭ-odată nu se va alege nimica, décă 'mĭ iau soţia cu mine şi când elŭ, la stăruinţa mea trase la o parte şi pe tatălŭ Margaretei ca sĕ'i spună dorinţa mea, acesta împărtăşì părerea lui şi ne asigurà, că nicĭ-odată nu'şĭ va da învoirea la o asemenea nebuniă, cum dicea adese. „Amêndoi suntŭ numai copii“, dicea elŭ, deşi eu eram de douĕ decĭ de anĭ. Dicea, că şi elŭ a lucratŭ în contra legilorŭ fundamentale, căsĕtorindu-se pré de timpuriu, „o nebuniă“, care nu vrea s'o mai tacă. Nimicŭ decĭ nu ajutase şi noi trebui sĕ ne despărţimŭ. Celŭ din urmă lucru ce l'am făcutŭ acasă fù bustulŭ miresei mele, ce stă acum în odaia ta; elŭ o înfăţişéză tocmai aşa, cum o vĕdusem atuncĭ ultima óră. Când o vĕduiu érăşĭ... dér trebue sĕ ţinŭ firulŭ vorbirei.

„In decursulŭ primului meu anŭ de petrecere în Italia 'mĭ scria Margareta desŭ, amĕnunţitŭ şi regulatŭ. In cele dintêiu scrisorĭ se repetau espresiunile durerei pricinuite prin depărtarea mea şi adesea primiam declaraţiunĭ ca aceste: „Paulŭ, eu mĕ tem fără de tine!“ séu: „Aşa mĭ-e de îngrozitorŭ fără de tine“. Când însĕ o întrebam despre causa temerei sale, nu primiam nicĭ unŭ rĕspunsŭ. Din scrisorile părinţilorŭ mei nu audiam multe despre mirésa mea. Ei diceau totdéuna, că eu, prin corespondinţa ei, aflu totŭ ceea ce dorescŭ a sci.... Numai din când în când observa mama, că Margareta trăesce fórte retrasă, are puţine convenirĭ etc.... Odată îmĭ scrise dênsa, că unica-i plăcere constă în cercetarea teatrului, pentru care încă de mică nutria o predilecţiune nemărginită. Pe mine mĕ frapà acéstă declaraţiă cu

naseră câteva sute de ómenĭ. In loja streinilorŭ în dietă erau dame din înalta aristocraţiă. O deputaţiune cehă în massă, de vr'o 30 de representanţĭ de-ai comunelorŭ, apărù înaintea edificiului dietei. Câţĭva delegaţĭ dintre ei întrară 'n dietă, se duseră la Dr. Trojan şi apoi la Dr. Rieger. Deputaţiunea venise sĕ 'nvite pe deputaţii cehĭ, ca sĕ facă totŭ posibilulŭ pentru a zădărnicì pactulŭ. Dr. Rieger declarà, că elŭ va procede cum îi dictéză mintea sa; décă prin acésta s'ar pune în oposiţiă cu poporulŭ sĕu, atuncĭ e gata a'şĭ depune dup'aceea mandatulŭ. Deputaţia se duse apoi la profesorulŭ Tilscher. Acesta declarà, că Cehii tinerĭ vorŭ face totŭ ce potŭ, ca sĕ 'mpedece sĕvêrşirea pactului.

Deschidêndu-se şedinţa, se cetì unŭ mare numĕrŭ de petiţiunĭ. Până acum au sositŭ la dietă 2383 petiţiunĭ în contra pactului. Se trecù la ordinea dilei, care începù cu proiectulŭ pentru înfiinţarea unei camere de comerţŭ în partea ostică a Boemiei.

După ce vorbì *Dr. Mattusch*, pentru înfiinţarea camerei, se ridicà Cehulŭ tînĕrŭ *Pacak*, care atacà violentŭ punerea acestui proiectŭ, ca primŭ obiectŭ alŭ ordinei dilei. Proiectulŭ ţîntesce a arunca năsipŭ în ochii poporaţiunei, ca sĕ nu vadă proiectele pactului. Nimicŭ n'a rĕmasŭ din promisiunile făcute poporului cehŭ decâtŭ acestŭ proiectŭ, care dovedesce la rêndu'i réua tractare de până acum a poporului cehŭ. (Mareşalulŭ ţĕrii, preşedintele dietei, întrerupe pe vorbitorŭ, acesta continuă a vorbi, preşedintele îi dice ca sĕ nu'lŭ întrerupă când vorbesce dênsulŭ, Cehii tinerĭ rîdŭ şi'i rĕspundŭ: Na, na!)

Propunerea d'a se înfiinţa camera comercială fù avisată, în contra voturilorŭ Cehilorŭ tinerĭ, la comisiunea pactului. Urmà proiectulŭ pentru separarea consiliului şcolarŭ alŭ ţĕrii.

Inainte d'a începe desbaterea, Dr. I. *Gregr* cerù din nou sĕ se depună în cameră protocólele conferenţei ţinute în Viena în cestiunea pactului, pentru ca deputaţii sĕ'şĭ pótă aduna materialulŭ necesarŭ pentru judecarea proiectelorŭ, care forméză unŭ întregŭ. Acéstă propunere a făcut'o elŭ deja în prima şedinţă a dietei şi până adĭ nu s'a luatŭ în tratare, ér înlăturarea ei e numai o dovadă de puterea volniciei presidiale, Chiar în comisia pactului, din care şi dênsulŭ face parte, s'au ridicatŭ totŭ mai multe vocĭ pentru necesitatea d'a se cunósce protocólele. E regretabilŭ, că se refusă protocólele şi că membrii conferinţelorŭ din Viena nu arată şi argumentele acestei refusărĭ.

In acestŭ momentŭ se ridicară deputaţii *Dr. Vaşaty* şi *Ed. Gregr* şi strigară arătândŭ spre Dr. Rieger: „Conducĕtorulŭ naţiunei rîde la aceste vorbe. Ruşine sĕ'i fiă!“ (Mare mişcare.)

Dr. I. Gregr, continuândŭ, dise că aceste proiecte periclitéză organisarea regatului. (Dr. Rieger părăsesce sala.) Ministrulŭ de justiţiă Schönborn nu pricepe a judeca sentimentele naţiunei. Pactulŭ promovéză germanisarea, creând unŭ teritoriu germanŭ separatŭ şi cerêndŭ altă calificaţiă pentru funcţionarii germanĭ şi alta pentru funcţionarii cehĭ. Divisarea curiilorŭ în curii naţionale însemnéză egemoniă germană. Guvernulŭ sĕvêrşesce prin pactŭ unŭ actŭ de volniciă. Sĕ se amâne afacerea, până ce se va hotărî asupra propunerei sale, privitóre la protocólele conferinţei din Viena.

Propunerea lui Gregr, pentru care au votatŭ şi cincĭ deputaţĭ de-ai Cehilorŭ bĕtrânĭ, a fostŭ respinsă. Urméză desbaterea asupra divisării consiliului şcolarŭ alŭ ţĕrii.

Dr. Herold, ca representantŭ alŭ votului minorităţii, imputà c'a apĕrutŭ poliţia în dietă. A venitŭ o deputaţiă, care a fostŭ aruncată afară de poliţiă. Nu póte folosi causei, când o deputaţiune a poporului cehŭ e aruncată afară din dietă de către poliţiă. (Strigărĭ între Cehii tinerĭ: Scandalŭ! Ruşine! Lucru ne mai auditŭ!) Intrândŭ în cestiune, vorbitorulŭ dice, că guvernulŭ nu şĭ-a motivatŭ din destulŭ proiectele. Amêndouĕ naţiunile din Boemia suntŭ şi partide politice. Una represintă principiulŭ dreptului istoricŭ alŭ Cehilorŭ şi cere recunóscerea lui în tótă ţéra, dér cere şi recunóscerea dreptului Germanilorŭ în tótă ţéra. A doua represintă principiulŭ, că statulŭ numai atuncĭ póte esista, décă se guvernéză nemţesce. Nu e puţinŭ lucru decĭ, când e vorba d'a se împăca aceste douĕ naţiunĭ, d'a se înlătura contrarietatea politică dintre ele. Conferinţa din Viena nu s'a ocupatŭ de înlăturarea contrarietăţilorŭ, ci numai de reîntrarea Germanilorŭ în dietă, numai de concesiunĭ pentru Germanĭ. Decĭ basa acţiunei în cestiunea pactului e greşită, pe basa acésta nu póte fi vorba de împăciuire. *Vremŭ ca naţionalitatea nóstră sĕ fiă egalŭ îndreptăţită în ţéră, nu vremŭ sĕ ajungemŭ în posiţiă subordinată, ca Slavii din Ungaria*, vremŭ ca poporulŭ cehŭ sĕ fiă unŭ representantŭ politicŭ în acéstă ţéră. După proiectele presentate, în unele ţinuturĭ şi cercurĭ Cehii încetéză a fi unŭ poporŭ politicŭ, pentru că acele ţinuturĭ şi cercurĭ au sĕ fiă tractate ca curatŭ germane. Invoielile din Viena suntŭ contrare egalei îndreptăţirĭ, pentru că prin ele totŭ ce e cehŭ se isgonesce din teritorulŭ germanŭ, pe când totŭ ce e germanŭ, sub pretextulŭ necesităţii statului, va pĕtrunde totŭ mai multŭ în teritorulŭ cehŭ. *Nu putemŭ decĭ consimţi sĕ fimŭ degradaţĭ, sĕ ni-se lege puterea, sĕ fimŭ împedecaţĭ în progresŭ.* Pacea între elementele liberale numai pe basa principiilorŭ egalei îndreptăţirĭ se póte face, pe acestŭ tĕrêmŭ ne găsiţĭ totdéuna. Numai astfelŭ nu se potŭ răpi drepturile poporului cehŭ şi nu póte fi esploatată economicesce ţéra. (In cursulŭ vorbirei lui, deputaţii germanĭ părăsescŭ sala).

Guvernatorulŭ contele *Thun* vorbi de silinţele ce şi-le-a datŭ guvernulŭ sĕ împace cele douĕ naţionalităţĭ. Adevĕratulŭ patriotŭ e acela, care contribue a ridica în ţéră o casă, în care sĕ locuiască amêndoi fraţii, ér nu care îmboldesce la luptă, care nu se sprijinesce numai pe dreptulŭ fisicŭ, ci care vrea sĕ trăiască împreună cu fratele în aceeaşĭ casă. Acésta au voit'o cei carĭ au făcutŭ pactulŭ. Şovinismulŭ póte săpa mormêntulŭ celorŭ carĭ 'lŭ propagă. Proiectele corĕspundŭ causei celei drepte, naţionalitatea forméză basa lorŭ şi prin urmare şi a proiectului de divisare a consiliului şcolarŭ. Amĕsuratŭ desvoltărei naţionale, fiă-care poporŭ sĕ nisuiască a'şĭ îngriji de şcóle şi în contra acestui principiu nicĭ Cehii tinerĭ n'au nimicŭ de obiectatŭ.

Prinţulŭ *Windischgrätz* vorbesce pentru pactŭ. Elŭ cu colegii séi îlŭ voiescŭ pentru-că suntŭ de părere, că regretabila cértă ce esistă strică vadei şi prosperărei imperiului înăuntru şi în afară, pentru-că décă vorŭ mai dura stările acestea, vorŭ păgubi interesele culturale şi materiale ale ţĕrii pentru-că aceste stărĭ suntŭ anormale şi nu potŭ ţiné pentru durată. Amŭ consimţitŭ cu pactulŭ pentru-că prin elŭ se ajunge nobila ţîntă: restabilirea păcii în ţéră.

Dr. Koldinsky, Cehŭ tînĕrŭ, e în contra divisărei consiliului şcolarŭ, pentru-că e o vătĕmare a egalei îndreptăţirĭ, o înjosire a poporului cehŭ. Regretă, că despre încoronare şi despre dreptulŭ de statŭ încă nicĭ acuma nu póte fi vorba.

Dr. Plener spune, că reintrarea Germanilorŭ în dieta boemă e unŭ evenimentŭ politicŭ în istoria Austriei. Invoelile din Viena le-a făcutŭ cu putinţă a reintra cu onóre în dietă. Conferenţa pentru pactŭ a fostŭ conchemată în prima liniă pentru a stabili condiţiunile, în carĭ Germanii aveau sĕ intre în dietă. Intrândŭ în fondulŭ cestiunei, vorbitorulŭ dise, că adĭ nicĭ unŭ funcţionarŭ germanŭ, care nu scie de ajunsŭ limba cehă, nu póte intra în serviciu publicŭ. Asta'i pentru poporulŭ germanŭ o mĕsură apĕsătóre şi vătĕmătóre. Prin pactŭ se înlătură şi acestŭ neajunsŭ. Sperămŭ, că guvernulŭ va avé puterea şi autoritatea a face sĕ se esecute pactulŭ. Ministrulŭ Schönborn a disŭ, că e vorba aci de bunulŭ nume alŭ Boemiei şi alŭ raporturilorŭ politice ale Austriei. Altă resolvare a cestiunilorŭ naţionale nu e decâtŭ cea prevĕdută în pactŭ. De ce sĕ nu încheie Cehii tinerĭ pace cu Germanii pe acéstă basă? (Cehii tinerĭ: Nicĭ-odată!) Cei carĭ nu vorŭ stărui pentru stabilirea unei pacĭnice desvoltărĭ în ţéră, îşĭ vorŭ câştiga merite pentru Boemia şi Austria.

Se propuse închiderea discuţiei şi se primì, alegêndu-se ca vorbitorĭ generalĭ Ed. Gregr şi Rieger.

Dr. Ed. Gregr dise, că Germanii au motivŭ sĕ fiă mulţămiţĭ cu resultatele conferinţelorŭ din Viena. Guvernatorulŭ a lăudatŭ pe bărbaţii moderaţĭ, carĭ au asistatŭ la conferinţele lorŭ. Sub aceştĭ domnĭ a înţelesŭ elŭ de sigurŭ pe Rieger, Zeithammer şi Mattusch. Vorbitorulŭ nu scie, décă guvernatorulŭ a vorbitŭ din convingere, dér lauda din acéstă gură dênsului nu i-ar face bucuriă. Nu guvernatorulŭ are sĕ dea o astfelŭ de sentinţă, ci poporulŭ are sĕ judece, care e singurulŭ competentŭ. Dovadă e, că *Rieger, Zeithammer şi Mattusch nu cuteză sĕ apară în cercurile lorŭ de alegere.* Ameninţarea guvernatorului, că noi ne săpămŭ mormêntulŭ, nu o luămŭ în seriosŭ. Se înşélă guvernatorulŭ, décă crede, că guvernulŭ ne va nimici prin persecuţiunĭ. Guvernatorulŭ a fostŭ soldatŭ, póte sĕ zângănéscă sabia, asta nu ne spariă. Amŭ trăitŭ sĕ vedemŭ şi pe guvernatorulŭ Koller, Dumnedeu sĕ-lŭ odihnéscă! şi nicĭ de guvernatorulŭ de adĭ nu ne vomŭ lăsa a fi terorisaţĭ. Săpându-ni-se nouĕ mormêntulŭ, se sapă şi mormêntulŭ imperiului. Dinastia trebue sĕ se gândéscă, că poporulŭ cehŭ nu cade în grópă, căcĭ de el atêrnă esistenţa imperului. Dr. Gregr apostroféză apoi aspru pe Rieger. E de miratŭ, cum din liberalŭ şi democratŭ a devenitŭ reacţionarŭ. Dr. Rieger a disŭ, că puterea vine dela poporŭ, şi acum nu vré sĕ scie nimicŭ de poporŭ. Activitatea politică a lui Rieger e unŭ lanţŭ de greşelĭ politice. Fatală a fostŭ în 1862 eşirea Cehilorŭ din parlamentŭ, fatală a fostŭ declaraţiunea, fatală a fostŭ tactica sub Potocki şi Hohenwart, şi în tóte acestea a fostŭ mâna lui Rieger în jocŭ. Lozinca sa: „Sĕ nu ne predămŭ“, a schimbat'o în: „Sĕ adunămŭ fărmiturile“. Vorbitorulŭ provócă pe Rieger, sĕ'şĭ depună mandatulŭ. Pe marii proprietarĭ îi întrébă, de ce acum se acaţă de „cuvêntulŭ de cavalerŭ“ după-ce n'au ţinutŭ atâtea făgăduelĭ către naţiunea cehă. Acum marii proprietarĭ strigă: „Sĕ péră naţiunea, numai „cuvêntulŭ de cavalerŭ“ sĕ fiă ţinutŭ!“ Intorcêndu-se către deputaţii cehĭ bĕtrânĭ, le dise, sĕ se gândéscă, ce *înalte* făgăduelĭ li-s'au făcutŭ Cehilorŭ, care n'au fostŭ ţinute. Pentru ce sĕ se lege ei acum de promisiunea, d'a consimţi cu învoelile. Pactulŭ e o stricăciune pentru poporulŭ cehŭ, ba chiar peirea lui. Sĕ nu se între în desbaterea specială.

Şedinţa s'amână p'a doua di. Mai amintimŭ aci, că deputaţiunea cehă în massă în fine totŭ s'a dusŭ în dietă, dér deputatulŭ Braf, ginerile lui Rieger, a a provocat'o sĕ mérgă p'aci încolo. Intrĕ furtunóse contradicerĭ se depărtà deputaţiunea, dăscălindŭ şi mustrândŭ pe Rieger. Fù adusŭ unŭ comisarŭ de poliţiă, care îndemnà deputaţiunea sĕ părăséscă sala dietei.

TELERGAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ de coresp. biuroului din Pesta.)

Praga, 4 Iunie. Dieta a resolvatŭ legea supravegherii şcólelorŭ în a treia cetire, după care dieta s'a amânatŭ.

Berlinŭ, 4 Iunie. In cercurile dătătóre de mĕsură produce mirare faptulŭ, că în Ungaria se dă atenţiune atacurilorŭ neospitale ale diarului „Kreuzzeitung“, ce stau în contradicere cu raportulŭ celŭ bunŭ de alianţă, pe când în Germania ele provócă dărĭ din capŭ şi consternaţiune. — In partida liberală continuă frecările.

Sofia, 4 Iunie. Toţĭ cei achitaţĭ în procesulŭ Paniţa, afară de Mateev, au fostŭ isgoniţĭ din ţéră şi duşĭ la graniţa sêrbéscă.

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 4 Iuniu st. n. 1890.

Bancnote romănescĭ	Cump.	9.26	Vênd.	9.29
Argintŭ românescŭ -	„	9.20	„	9.24
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.30	„	9.33
Lire turcescĭ - - -	„	10.57	„	10.62
Imperialĭ - - - -	„	9.55	„	9.60
Galbinĭ .	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	133.50	„	135.—
Mărcĭ germane - -	„	—.—	„	—.—
Discontulŭ 6—8% pe anŭ.				

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Iuniu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	103.95
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	99 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ - - - - - - - - - - - -	116.30
dto argintŭ - - - - - - -	96.20
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	344.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	305.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.56
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.33
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	57.42½
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	116.95

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

---

atâtŭ mai vîrtosŭ, cu câtŭ Margareta în scrisorile ei nu-mĭ amintia nimica despre plăcerile ei teatrale. Eu îi scriseiu de locŭ sĕ mĕ informeze despre acésta şi deşi îndatinata-i scrisóre corespundea la unele puncte din a mea, despre teatru nu-mĭ rĕspundea nimicŭ. Lucrulŭ acesta mĕ revoltà. Ii scriseiu de locŭ şi încă în ton fórte aspru, cum am înţeles din rĕspunsulŭ ei, din care se vedea, că scrisórea ei era scrisă între lacrimĭ. Ea se plângea, că de dragulŭ meu trebue să-şĭ jeléscă tinereţea. De convenirile sociale a abdisŭ, şi acum dóră nu vréu s'o lipsescŭ şi de plăcerea inocentă a teatrului? Ea nu-mĭ tăinuì până acum acésta din îndemnulŭ ca sĕ mĕ amăgéscă, ci simplu, din motivulŭ acela, că scia bine, că pe mine mĕ supĕră scirea, că ea e însoţită de amica ei Amalia, şi aşa s'a temutŭ sĕ nu-mĭ stîrnéscă mănia, căcĭ scia deja, ce „prejudiţii neîndreptăţite“, nutrescŭ faţă de pretina ei. Tonulŭ, în care îmĭ împărtăşì Margareta scirea acésta, m'a adusŭ la desperare.

„Eu scriseiu de locŭ tatălui ei, stăruindŭ sĕ-i interdică societatea cu familia artistului. 'I scriseiu şi ei conjurându-o sĕ facă de hatîrulŭ meu acéstă jertfă. Tatălŭ ei îmĭ rĕspunse moderatŭ şi liniştitŭ propriu lui. Elŭ aflà, că în afacerea acésta pré aspru păşescŭ, că e greu, ba aprópe imposibilŭ pentru elŭ, ca fără de causă sĕ rupă relaţiunile cu o familiă stimată, care nu-i dase nicĭ cea mai mică ansă la acésta. Ce privesce cercetările teatrale ale Margaretei în societatea amicei ei, elŭ a luatŭ paşĭ ca sĕ le împedece şi a promisŭ că se va îngriji, ca de aicĭ în colo sĕ înceteze de totŭ.

„Margareta îmĭ rĕspunse silitŭ şi ofensată; puteam ceti prin şire, că numai silită se acomodéză dorinţei mele. Scrisorile ei de aicĭ înainte erau mai scurte, mai neînţelese, ba chiar şi din ale mele trebue că a espiratŭ multă indisposiţiune. Eu suferiam aşa de multŭ sub acéstă instrăinare, încâtŭ 'mĭ propuseiu, ca îndată ce voiu termina unŭ lucru mai mare, la care mĕ angajasemŭ, sĕ mĕ reîntorcŭ în patriă, deşi cei doi anĭ, ce trebuia sĕ-i petrecŭ în Italia, încă nu erau tocmai spre sfîrşitŭ.

(Va urma.)

Sz. 99—1890 végrh.

Arverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. j.-biróságnak 5546—1886 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és kiküldetést tartalmazó végzése folytán Popovits A. András javára Nagy Jozset ellen 320 frt. tőke, járulekai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 641 frt. 60 krra becsült ingóságok u. m. zongora, harmonium, 8 gyalu pad ehez tartozó szerszámokkal valamint egy varó gép és házi butorok nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 1991—1890 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Brassó belvaros Vár-utcza 258 sz. alatt leendö eszközlésére *1890-ik évi Junius ho 11-ik napjának délután 3 órája* határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is el fognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylök pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. c. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesitsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban 1890 év Május hó 27 napján.

Borsos Zsigmond,
kir. birósági végrehajtó.

344,1

Sz. 3288—1890 tkvi. 326,3—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Brassó város árvaszékének 420—1890 sz. megkeresvénye folytán néhai Stinghe Radu, Maria és Stinghe János hagyatékához tartozó végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Brassó város területén fekvö a brassói 3063 sz. tjkvben A+3643 és 3644 hr. sz. ingatlanra és a brassói 9085 sz. tjkben A+3812 hr. sz. a. foglalt ingatlanra az árverést 1800 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az *1890 évi Iulius hó 10-ik napján délelött 9 órakor* ezen tkkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX t. cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1890 évi Aprilis hó 16-án.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Szám 273—1890 tkvi. 339,1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A Fogarasi kir. járásbiroság mint telekkönyvi hatoság közhirre teszi, hogy Chima Iuon végrehajtatónak Kokan Marta és társ. vegrehajtást szenvedö elleni 50 frt. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék a Fogarasi kir. járásbiroság területén lévö Muudra községben fekvö a mundrai 569 sz. tjkvben foglalt

29 (30 (	hr. sz. inglaltan	295 frt.	3454	hr. sz. ingatlan	22 frt.
			4364	„ „ „	15 f. 12 kr.
1027	„ „ „	66 „	4973	„ „ „	5 „
1470	„ „ „	4 „	9285	„ „ „	3 „
2201	„ „ „	3 „	6990b/6	„ „ „	18 „
2221	„ „ „	8 „			

továbba a mundrai 572 sz. tjkvben foglalt:

7226 (hr. sz. ingatlan 7 frt.
7227 („ „ „ 6 „

továbba a 573 sz. tjkvben foglalt:

8651 | hr. sz. ingatlan 6 frt.
8652 | „ „ „ 6 „
8663 { „ „ „ 6 „
8654 | „ „ „ 6 frtban

elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok *1890 évi Junius hó 18-ik napján délelött 10 órakor* Mundra község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi: LX t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelöltóvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biroságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1890 évi Februar hó 13-ik napján.

A fogarasi kir. járásbiroság mint telekkönyvi hatóság.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașov.